

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEŃ 5. SIERPŃNIA ROKU 1794.

SESSJA RADY NAYWYZZSZEY
NARODOWEY.

Dnia 4. Sierpnia.

prezydencya Ob: Ignacego Zaiączka.

Dla kompletu osób w komisji porządkowej ziemi Łomżyńskiej, Rada zaleciła sprawuącym teraz obywatelom obowiązki komissarzów, aby iey listę ludzi zdalnych i gorliwych do potwierdzenia podali. Podobnież dla kompletu deputacyi komisjiyney ziemi Liwskiej, na mieysce obywatelów Jana Krasnodębskiego, do sądów kryminalnych wyznaczonego, i Fran: Wielądką niezasiadającego, dwie osoby wybrać i sobie do potwierdzenia podać zaleciła. Także na mieysce obywatela Jana Dębowskiego, O. Andrzeia Rafatowicza, do komisjiy porządkowej Xstwa Mazowieckiego wyznaczyła.

W nadesłanym od Obyw: Sosnowskiego pełnomocnika Rady, do ziemi Stężyckiej i powiatu Garwolińskiego, pod dniem 27. Lipca 1794. roku. raporcie, znajdując czułe obowiązków dopełnienie, one pochwałała, i do dalszego tychże obowiązków sprawowania obowiązowała: a dla prędzszey komunikacyi w odbieraniu nakazów rządowych, i donoszenia o ich wykonaniu, niezwłoczne ustanowienie kres w ziemi Stężyckiej i powiecie Garwolińskim nakazała.

Deputacyi komisjiyney ziemi Nur-

skiej, odpowiadając Rada na iey rapport, zaleciła uskutecznienie rezolucyi rządowych, względem wydania kantonistów, przystawienia furazę, podziału ziemi na dozory, a dla dokompletowania osób do liczby 21. podanie sobie obywatelów zdalnych do potwierdzenia, nakazała.

Wydział potrzeb woyskowych, przynióstł stan kasły komissoryatu generalnego woiennego, w przeciągu miesiąca Lipca: podług którego miał dochodu zł: 621,981. a wydał 596,204. zł:

Chcąc i do arsenału Warszawskiego iak naywięcey kul armatnych dostarczyć, i każdemu pracy iego słuszną wymierzyć nadgodę, determinowała Rada opłatę za kulę 24.funtową zł: 2. za 12.funtową zł: 2. za 6.funtową gr: 22. i pół, za 3.funtową gr: 10. za 2funtową gr: 10. za funtową gr: 7. i pół; którą, każdy do komissoryatu woyskowego kulę przynoszący, odbierać będzie. Takowe ustanowienie, aby każdego wiadomości tu w Warszawie dozło, magistratowi po cyrkulach wszystkich natychmiast ogłosić, i do oddawania kul zebranych zachęcić nakazała; komissoryatowi zaś woyskowemu regularnie płacić zaleciła.

Podane od Rady prawidła, w których przepisany był sposób opatrzenia obozów w żywności i furazę, oraz zapobieżenia uciążliwości dla obywatelów; uznane były od N. Naczelnika za odpowiadające zamiarowi swemu; przeto Rada też

prawa ogłosić, i do komisyy porządkowych przelać zaleciła.

Czytana była ekspedycja od deputacyi komisyynej ziemi *Nurskiej*, donosząca o uciążliwościach, czynionych przez podkomendnych, w nakazywaniu furazów i żywności. Rada uwiadomić o tym wszystkim Ob: *Horaina* pełnomocnika zaleciła; wyznaczenie na miejscu komisyy, na dobyte rzeczonych krzywd, nakazała, oraz powzięty ustanowione prawidła temuż pełnomocnikowi i deputacyi komisyynej ziemi *Nurskiej* przelać, za rzecz potrzebną uznała.

Przełożenia komisyy porządkowej ziemi *Bielskiej*, względem niemożności zadobyć uczynienia w niektórych punktach zaleceń Ob: *Horaina*, komunikować o nemu nakazała; z zaleceniem przedsięwzięcia takowych środków, któreby i potrzebom oyczyzny, i możności obywatelów odpowiadały. Dla województwa *Podlaskiego*, nominowała sąd kryminalny; któremu niebawnie czynności swoich rozpoczęcie w mieście *Bielsku*, i przepisanych organizacją obowiązków pełnienie, zaleciła.

Dyrekcya biletów skarbowych, przez rezolucyą Rady, pod dniem 8. Czerwca ustanowiona, stołownie do woli teyże Rady przyniosła projekt urządzenia biletów i wewnętrzney organizacyi swoiey; który roztrząsniony i przyjęty. Do nominowanych dawniey osób, dyrekcyą biletową składających, Rada przydała ieszcze inne osoby; i tak dla pierwszych, iako i dla drugich przysięgę przepisała.

Sessya solwowna na dzień następujący, na godzinę 5. po południu.

R A P P O R T

Generała Dombrowskiego, do Naywyższego Naczelnika.

Attakowałem o godzinie 3. zrana flankę nieprzyacielską, tak z przodu, iak i z flanki; opanowałem *Augustów* i wyspę *Zawadzką*.

Pędziłem nieprzyaciela przed sobą aż za *Wilanów*, gdzie się dla rekognoskowania lokowałem.

Jakem tamteyszą pozycyą dość poznałem, cofałem się do wyspy *Zawadzkiej* i *Augustowa*; które obydwą miejscą obfadzilem 200. piechoty, 1. 6funtową, 1. 3funtową armatą, i czterema szwadronami kawaleryi. Dla protegowania tey pozycyi, postanowiłem w solwarku *Czerniakowski* 1. 6funtową, 1. 3funtową, 2. haubiec, z 50. piechoty, do której ieszcze dziesięć batalion kosynierów przyłączam. Mogę powiedzieć, że w retyradzie, ten odemnie użyty korpus, większy porządek, iakby w nacieraniu utrzymał.

Nieprzyjaciel się bardzo broił, i naostatku armaty 12funtowe przyprowadził. W tych dwóch obozach, z których ja go wypędziłem, mam dość znaczną zdobycz w żywności i rozmaitych polowych rekwizytach; zapaliłem mu znaczny magazyn siana i słomy pod *Wilanowem*. Kazałem wyspę *Zawadzką* przez strzelców przepatrzeć, którzy się doń niepowrócili. Moi ludzie zdobyli 18. koni od kozaków, z całemi ekwipażami. Dwieście z municypalności z prawey strony rzeki przeprawili się do tey wyspy; i kiedy się nie mylę, podkomendą majora *Latour*: którzy się prawdziwą gorliwością dla oyczyzny sakryfikowali, i tuż nieprzyaciela ścigali.

Officerowie, iak i wszyscy żołnierze, z naywiększą gorliwością powinność swoię pełnili. Vice-brygadyer Ob: *Huszarzewski*, we wszystkich okazyach starał się dyftyngować.

I w tey drugiey akcji muszę majorowi *Czaki* oddać sprawiedliwość, że swoią radą, gorliwością i znościwością służby, do szczęśliwego dla nas boju bardzo wiele dopomógł. — Dan 2. Sierpnia w obozie pod *Czerniakowem*.

Dombrowski G. M.

Dalszy ciąg organizacyi sądów municypalno-woyskowych.

15to. Gdyby który obywatel, przy iakich bądź zgromadzeniach sily zbrojney municypalney, zamiast podania na piśmie zwierności, ułtne doniesienia swych zażaleń, odważył się przeciw swey

zwierzchności, lub rządowi i ich urzędzeniu głośno i publicznie na obowiązki i niewygodę wojskowe narzekać i szemrać, a napominających o to swych przełożonych strofować, lub na nich przegroźki czynić: takowy jako buntownik uważany, natychmiast przez komendę mającego w areszt wziętym, do krygsrehtu na indagacyą oddanym, a ztamtąd do sądów kryminalnych Xiłwa Mazowieckiego, z gotową inkwizycyą (jeżeli by istotnie zamyśl burzenia i niespokojności, lub złę ztąd skutki wypłynąć mogące pokazały się) po odebraniu przyzwoitych kar odfalnym zostanie.

16to. Ktoby z powierzonych sobie pieniędzy, na rozdanie między obywatelów uboższych, wojskowe powinności pełniących, wyznaczonych, na swój własny one obrócił pożytek; takowy w areszt wzięty; i za poprzedzoną w krygsrehtie indagacyą, i inkwizycyą gotową, do sądów kryminalnych po ukaranie, jako o kradzież publiczną powołany, oddany będzie.

17mo. Jeżeli by kto z komenderujących milicyą municypalną, przepisanych sobie obowiązków, lub danych przez zwierzchnika ordynansów, choćby z samey tylko niedbałości, co do słowa nie dopełnił; takowy za pierwszym razem napomniony i lekko ukarany; za drugim razem karom w powyższych punktach na nieposłusznych postanowionym, niewymownie podpadnie, i rygor onych na siebie ściągnie; za trzecim zaś razem, za zaniedbanie wykonania ordynansów, przed krygsreht pozwany, od szarży swey odfalzony będzie, i patent utraci; a szarżę jego innemu obywatelowi tymczasowo przez krygsreht oddaną zostanie. Patent zaś na takową szarżę *provisorie* obranemu, nie przedzwy, aż za poprzedzającą w czasie spokojniejszym elekcyą, i potwierdzeniem jego osoby w urzędzie, wydanym będzie.

18vo. Patenta na szarżę, nie do osób, ale do urzędów szczególnie przywiązane będą. Ktoby zaś wychodzący z milicyi municypalno-wojskowej, absztytu z ran-

gą, w której został, żądał, niepierw użyłszy, aż po odbyty pięcioletniej służbie, za wydanym świadectwem od komendanta cyrkulowego: jako w tym przeciągu wiernie i przykładnie obowiązki swoje dopełniał. Pod tę porę wydany onemu od N. Naczelnika, lub w czasie dalzym od władzy najwyższej wojskowej, patent na szarżę, wespół z abszytem, w równym stopniu uważany będzie z szarżami liniowych korpusów wojsk Rzeczypospolitey; a to na mocy uczynionej deklaracyi przez samego N. Naczelnika siły zbroney narodowej.

19no. Wyjęte zaś będą od takowych obowiązków i posłuszeństwa siły zbroney municypalno-wojskowej, miasta wolnego Rzpłtey *Warszawy*, osoby: imo. Które na urzędach publicznych w aktualney exekucyi onych zostają. 2do. Oficyaliści, którzy przy kancelaryach i archiwach iurydykcyi krajowych, posługują się zajęci. 3tio. Rzemieślnicy, przy fabrykach skarbowych, pospiechu prędkiego w robocie wyciągających, zostający; jeżeli na to zaświadczenie na piśmie urzędownie wydane, od prezydenta, lub komendanta miasta *Warszawy* mieć będą. 4to. Starzy od lat 50. i młodzi niemający lat 15. albo chorobą złożeni, lub istotnie kalecy, do takowych powinności nie będą powoływani. 5to. Officerowie, w wojsku Rzeczypospolitey wyśluzeni, albo municypalno-wojskowi abszytowani. 6to. Przyjezdni wszyscy, niemający possessyi, nie zamieszkali w mieście, z różnemi produktami wieźdzący na targ, komissanci przy składach towarów, flisy przy statkach wodnych znaydujący się, i ci wszyscy, którzy tylko w rolę siły zbroney municypalno-wojskowej wpisani nie są, uwolnionemi zostaną. W przypadku nagłej potrzeby obrony miasta, w czasach nieprzyjaciela znaydującego się pod murami, lub w porze zdarzonego alarmu, do obrony i strzeżenia okopów, za wydanym na to udzielnym ordynansem prezydenta miasta, i na wszystkich hauptwachach publikowanym, pociągani być mogą. Na ten czas użycie takowej klasy ludzi, nie

iako się municypalno-woytkową składających, uważać się ma, ale iako użycie pomocnictwa do wsparcia ogólnej obrony, i odbywania posługi publicznej służące. Przeto, jeżeliby wykroczenia iakowe w ludziach tego rodzaju pokazały się; nie sposobem wojskowym, i podług artykułów dopiero przepisanych sążone, ale przestępcy do sądów przyzwoitych, to jest cyrkulowych, magistratu, lub mieyscowey policji, po kary nieodwrocnie odsyłani zostaną.

Reszta w następującym numerze.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Z Gazety Hamburskiej.

Moskwa. Z Petersburga 6. Czerwca. Flotta Moskiewska już ledwie nie cała ma bydź uzbroiona: 5. fregat, 10. baterii pływających, na każdej 100. ludzi i 8. armat; 100. szalup, na każdej po 60. ludzi i po 2. armaty, ma składać tę flotę. Wielu emigrantów Francuzów, morskich officerów, przyymie służbę na flocie Moskiewskiej.

Gwardya z grenadyerów złożona, do 4,000. ludzi wynosząca, ruszyła ku Finlandyi.

Trzy okręty Moskiewskie liniowe, z 10. fregatami, i kilką mniejszemi okrętami, mają krążyć około Krymu i Besarabii.

Francya. 15. Czerwca, odkryto w Paryżu nową sektę fanatyczną, dobrej sprawie bardzo niebezpieczną; na której czele kobieta 67. lat mająca, nazywająca się Katarzyna Theos (to jest bogini), udawająca się za Matkę Bożą, znajdowała się.

Na końcu przeszłego i początku tego roku, 30,000. łanów ziemi więcej zostało teraz, niż przedtym.

17. Czerwca doniósł *Barrere*, że *Francusko-Amerykańska* flotta szczęśliwie do portu *Brest* przybyła. Składa się ona ze 116. okrętów, wszystkich żywnościami naładowanych. Naykrwawsza bitwa, o której kiedy świat słyszał, stoczona była od *Francuzów*, jedynie dla zażlonienia tego dowozu. W bitwie ucierpiał największy okręt *Góra*, w którego samej budowie powierzchni 230. kul znaleziono, nie rachując tych, które pod wodą trafiły, lub przez żagle przebiły się. Mimo szlachetną gorliwość, większej części kapitanów *Francuzkich*, znaleźli się niektórzy mniej godnemi i sprawy i mieysca; przeto ich aresztowano. Podług listu *Jean bon St. André*, największy przegrany *Francuzkiej* był przyczyną, kapitan okrętu *Jakobin* zwanego.

17. Czerwca spalono asygnatów za 31. millionów; a zatym teraz cała summa spalonych asygnatów wynosi 2,159. millionów. Dekretowano znowu zrobić asygnatów za 1,200. millionów.

Deputacya ocalenia powszechnego, zleciła sławnemu malarzowi *David*, aby dał model nowy krajowej odzieży, stosowney do klimatu i ducha narodowego.

Po cofnieniu się *Austryackiego* generała *Beaulieu*, księstwo *Luxemburskie* otwarte zostało *Francuzom*. Pułnocna armia, nowe jeszcze poliki zewnątrz kraim odbiera.

19. Czerwca, *Eliasz la Coste* prezydentem konwencyi ogłoszony.

Hiszpania. W *Katalonii* nakazane, aby zaczawszy od lat 15. aż do 60. wszyscy się mieszkańcy uzbroili.

W numerze 34. na karcie 134. na dniu 2. *Lipca*, popraw: na dniu 4. *Sierpnia*.

W tymże numerze, na karcie 136. pod artykułem z *Amsterdamu*: na dniu 9. Czerwca, popraw: na dniu 9. *Lipca*.